

Zajednice prakse

Općenito

Termin *zajednice prakse* (**communities of practice**) skovali su 1991. godine [Etienne Wenger](#) i [Jean Lave](#) tijekom svoga studija modela učenja [kognitivnog naukovanja](#).

Zajednice prakse su

“grupe ljudi koji dijele brigu i strast prema nečemu što rade i uče kako to poboljšati uzajamnim djelovanjem.”

Zajednica prakse može biti, na primjer

“učenje plemena preživljavanju, traženje skupine umjetnika novih načina izražavanja, rad skupine inženjera na sličnom problemu, definiranje identiteta grupe učenika u školi, istraživanje novih tehnika mreže kirurga, pomaganje novih menadžera jedni drugima kako bi uspjeli.”

Članovi zajednica prakse ne moraju biti svjesni njezinog postojanja.

Što su zajednice prakse?

Zajednice prakse su definirane pomoću tri elementa:

Domena - Članovi zajednice prakse dijele zanimanje za određeno područje

Zajednica - Članovi zajednice prakse sudjeluju u aktivnostima, raspravama i učenju jedni od drugih.

Vježba - Članovi zajednice prakse vježbaju znanje koje dijele među sobom.

Veličina, formalnost i čestina susreta zajednica prakse mogu varirati. Novi članovi se mogu pridružiti zajednici prakse, a postojeći članovi je mogu napustiti. Također, zajednica prakse ne može biti stvorena sve dok bi to značilo prisiljavanje pojedinca na razvijanje zanimanja za specifično područje i interakciju s drugima kojom bi razmjenjivali i razvijali znanje o toj temi. Ipak, ono što se može učini jest **olakšavanje nastanka** zajednice prakse i njeno podržavanje.

Druga važna obilježja zajednice prakse su:

Poduzetnost - koliko je zajednica aktivna u potrazi za znanjem?

Uzajamnost - koliko je snažan osjećaj povezanosti među članovima?

Repertoar - kolika je samosvijest zajednice o svojim razinama i načinima prakse?

Učenje se, u zajednici prakse, tipično javlja kroz dijalog i diskurs, dijeljenje ideja i znanja, kolaborativnu potragu za rješenjima problema. Očekuje se pojava [socijalnog učenja](#) (**social learning**) kroz interakciju sa drugima. Kroz interakciju sa stručnjacima novi članovi zajednice prakse povećavaju svoju ekspertizu i pomiču se sa periferije zajednice prema centru. Ovaj proces se naziva *legitimno*

periferno sudjelovanje (legitimate peripheral participation).

Koje je praktično značenje zajednice prakse?

Koncept zajednice u praksi ima praktičnu primjenu u poslu, organizacijskom dizajnu, vladi, svakodnevnom životu i obrazovanju.

Promjena u zajednici prakse u školi mogla bi, međutim, biti više zahtjevnija jer je obrazovanje njihov primarni cilj. Promjena može biti promatrana na tri razine: unutarnja kojom organiziramo učenike u zajednici prakse kroz njihove školske predmete, vanjska kojom povezujemo njih sa drugim zajednicama izvan škole i tijekom života organiziranjem zajednica prakse koje postoje i nakon perioda školovanja.

Kritike

Zajednice prakse su, ovisno o kutu gledanja na njih, podvrgnute različitim kritikama. Neke od njih, navedene prema Robertsu, su:

Snaga - Bez obzira je li njihovo podrijetlo hijerarhijska pozicija u organizaciji i time u zajednici prakse ili duljina sudjelovanja u zajednici, članovi sa većom snagom imati će veći utjecaj u pregovaračkom značenju što će vjerojatno nove članove potisnuti prema periferiji zajednice.

Povjerenje - Moguće da članovi zajednice prakse neće htjeti dijeliti svoje znanje ako neće imati osjećaj povjerenja u druge članove.

Predispozicije - Zajednica prakse mogla bi postati inertna u mijenjanju svojih pogleda i prakse.

Ključne riječi i najvažnija imena

zajednice prakse, zajednica, socijalno učenje, legitimno periferno sudjelovanje

[Etienne Wenger, Jean Lave](#)

Literatura

[Roberts, Joanne. Limits to Communities of Practice. Journal of management studies 43, no. 3: 623-639. 2006.](#)

[Wenger, E. Communities of practice: a brief introduction. June, 2006. Retrieved May 12, 2011.](#)

[Kirschner, Paul A., and Kwok-Wing Lai. Online communities of practice in education. Technology, Pedagogy and Education 16, no. 2: 127-131. July 2007.](#)

Pročitaj više

Wenger, E. Communities of practice and social learning systems. *Organization* 7, no. 2: 225-246. 2000.

Lave, Jean, and Etienne Wenger. *Situated learning: legitimate peripheral participation*. Cambridge University Press, 1991.

From:
<https://www.learning-theories.org/> - **Learning Theories**

Permanent link:
https://www.learning-theories.org/doku.php?id=hr:learning_theories:communities_of_practice&rev=1386512407

Last update: **2023/06/19 15:49**

